

Møte torsdag den 23. januar kl. 10

President: I n g e L ø n n i n g

D a g s o r d e n (nr. 41):

1. Innstilling fra forsvarskomiteen om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 135/2002 av 27. september 2002 om endring av protokoll 31 i EØS-avtala om deltaking for EFTA-EØS-statane i ei fellesskapsordning for sivil krisehandtering (Innst. S. nr. 94 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 37 (2002-2003))
2. Referat

*Minnetale over tidligere stortingsrepresentant
Kaare Meland***Presidenten:** Ærede medrepresentanter!

Tidligere stortingsrepresentant og statsråd Kaare Meland er død – nær 88 år gammel.

Kaare Meland var født 22. februar 1915 i Bergen, men vokste opp i nabokommunen Fana. Etter examen artium i 1933 og handelsgymnas i 1935 tok han diplom-eksamen ved Norges Handelshøyskole i 1939, etterfulgt av eksamen som statsautorisert revisor i 1945. Hele tiden etter examen artium kombinerte Meland studiene med fulltids arbeid i forskjellige stillinger i næringslivet. Kaare Meland deltok i felttoget på Vestlandet i april 1940 og ble høsten 1940 engasjert i oppbyggingen av en hemmelig militærorganisasjon i Bergensområdet – en av forløperne til Milorg.

Allerede i 1946 ble Kaare Meland medlem av Fana herredsstyre – først frem til 1951 og deretter i perioden 1956 til 1959, da han også var kommunens ordfører. Han var vararepresentant til Stortinget fra 1954 til 1961 og møtte i kortere perioder i årene 1959 til 1961. Meland hadde også flere partiverv i disse årene, både lokalt og sentralt. Men han var mer opptatt av sine oppgaver i næringslivet, bl.a. som kontorsjef i Det Bergenske Dampskibsselskap og som direktør i Johan C. Martens A/S, «Tranmartens». Han var mer opptatt av disse verv enn av politikken og ble nok like overrasket som de fleste andre da han fikk det krevende oppdraget å overta ledelsen av Industridepartementet etter Kings Bay-krisen i 1963. Både Høyres formann Sjur Lindebrække og statsminister Jon Lyng var imidlertid overbevist om at Kaare Meland hadde alle nødvendige kvalifikasjoner for å kunne lede nettopp det departementet som hadde stått mest sentralt i den utviklingen som førte frem til regjeringsskiftet. Selv om funksjonstiden som industriminister ble kort, klarte Kaare Meland likevel å vise at han var oppgaven voksen. Han har selv i erindringsboken «Spennende år i bank, næringsliv og politikk» gitt en levende skildring av situasjonen han møtte i det kriserammede departementet, og av de personer og saker som han måtte håndtere i sin korte statsrådsperiode.

Meland så på statsrådsperioden som et midlertidig avbrudd i næringslivsinnsatsen, og i 1964 ble han ansatt som administrerende direktør i Bergens Sparebank. Han

reagerte derfor særdeles negativt da Hordaland Høyre ønsket ham som førstemann på stortingsvalglisten i 1965. Protestene ble imidlertid ikke tatt til følge, og Kaare Meland ble meget motstrebende nominert på førsteplassen. Det viste seg at Hordaland Høyre hadde vurdert situasjonen riktig. Ikke minst takket være Kaare Meland gjorde Høyre et enda bedre valg i Hordaland enn på landsbasis. Meland ble naturlig nok medlem av finanskomiteen, hvor han med vanlig intensitet engasjerte seg med liv og lyst. Samtidig var han fast overbevist om at det fikk bli med fire år på Stortinget, og for å beholde kontakten med sitt sivile yrke valgte han å ivareta sine oppgaver i Bergens Sparebank ved siden av stortingsarbeidet. Konsekvent nok frasa han seg gjenvalg i 1969.

Kaare Meland ledet Bergens Sparebank frem til 1980 og brukte de siste to årene før han gikk av for aldersgrensen i 1982, til å slutføre arbeidet med å samle sparebankene på Vestlandet i Sparebanken Vest. Meland var formann i Sparebankforeningen og hadde en rekke andre verv i forskjellige næringsorganisasjoner og arbeidsgiverorganisasjoner. I 1978 ble han for sin allsidige samfunnsinnsats utnevnt til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden.

Kaare Meland kombinerte stor faglig dyktighet og stor arbeidsinnsats med en sterk følelse av at den enkelte borger også har klare forpliktelser til å engasjere seg i storsamfunnet, selv når dette kommer på tvers av øyeblikkets personlige ønsker og interesser. Hans store innsats i norsk politikk er et resultat av nettopp denne pliktfølelsen. Han engasjerte seg ikke i politikk for å fremme egne interesser, men fordi andre mente at han hadde usedvanlig mye å bidra med. For å unngå å skape et inntrykk av at Kaare Meland utelukkende var pliktfølelser og arbeid er det nærliggende å låne noen ord fra nekrologene over Kaare Meland i Bergens Tidende:

«Kaare Meland var en raus og varm personlighet med en stor venneflokk i høyst ulike miljøer. Han likte seg i godt lag, og dyrket fortellergleden selv med få tilhørere. Han hadde mye på hjertet, og det var mye han brant for.»

Slik vil Kaare Meland også bli husket i Stortinget.

Vi takker Kaare Meland for hans virke i storting og regjering og lyser fred over hans minne.

Representantene påhørte stående presidentens minnetale.

Presidenten: Representanten Inga Marte Thorkildsen, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Statsråd Odd Einar Dørum overbrakte 1 kgl. proposisjon (se under Referat).

Presidenten: Representanten Øyvind Vaksdal vil fremsette et privat forslag.

Øyvind Vaksdal (FrP): Jeg vil på vegne av Carl I. Hagen, Gjermund Hagesæter, Arne Sortevis, Karin S. Woldseth og meg selv sette fram forslag om å sikre nød-

vendige midler til Statnett for å redusere risiko i kraftforsyningen på Vestlandet.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Innstilling fra forsvarskomiteen om samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 135/2002 av 27. september 2002 om endring av protokoll 31 i EØS-avtala om deltaking for EFTA-EØS-statane i ei fellesskapsordning for sivil krisehandtering (Innst. S. nr. 94 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 37 (2002-2003))

Gunnar Halvorsen (A): På vegne av saksordføreren, Leif Lund, har jeg den glede å framlegge en enstemmig innstilling fra forsvarskomiteen.

Dagens innstilling omhandler samarbeid i EØS-avtalen på et område utenfor de fire friheter, et samarbeid som er utvidet til å omfatte felles samordning av sivil krisehandtering. Norge har tatt del i fellesskapsordningsprogrammet for sivil beredskap siden 1998.

Da Stortinget behandlet sårbarhetsmeldingen i fjor høst, ble samarbeid og samordning understreket gjentatte ganger. På samme måte som samordning er en styrke på hjemmebane, vil norsk deltakelse i europeiske fellesskapsløsninger øke tryggheten og bedre vår evne til å takle kriser. En enstemmig komite mener derfor at dette vil gi gode muligheter til å ta del i og utforme internasjonal beredskap ved eventuelle kriser.

Avslutningsvis vil jeg komme med en tilleggsopplysning. I St.prp. nr. 37 står det bl.a.:

«Utgiftene ved ei mogleg utsending av norske ressursar/innsatsgrupper må òg dekkjast nasjonalt.»

Men ifølge et brev fra justisminister Dørum av 16. januar er Stortinget blitt gjort oppmerksom på at disse utgiftene skal dekkes av den staten som ber om bistand.

Med disse ord og denne oppklaring anbefaler jeg forsvarskomiteens enstemmige innstilling, Innst. S. nr. 94.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte

presidenten: Stortinget er rede til å gå til votering i sak nr. 1 på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet:

Stortinget samtykker i godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 135/2002 av 27. september 2002 om endring av protokoll 31 i EØS-avtala om deltaking for EFTA-EØS-statane i ei fellesskapsordning for sivil krisehandtering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

S a k n r . 2

Referat

- (133) Bevilgning til tiltak rettet mot å redusere elforbruket (St.prp. nr. 42 (2002-2003))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
- (134) Forslag fra stortingsrepresentantene Karin S. Woldseth, Ulf Erik Knudsen og Ursula Evje om litteraturpolitikk, konkurranseforhold og struktur i bokbransjen – herunder oppheving av bokbransjeavtalen (Dokument nr. 8:47 (2002-2003))
Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.
- (135) Forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen om en handlingsplan for å øke sikkerheten for polititjenestemenn (Dokument nr. 8:46 (2002-2003))
Enst.: Sendes justiskomiteen.
- (136) Forslag fra stortingsrepresentantene Audun Bjørlo Lysbakken, Bjørn Jacobsen og Åslaug Haga om åpenhet rundt Norges posisjoner, og de krav Norge sender og mottar, i forbindelse med forhandlingene om Generalavtalen for handel med tjenester i WTO (Dokument nr. 8:48 (2002-2003))
Enst.: Sendes utenrikskomiteen.
- (137) Forslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen og Øyvind Korsberg om å fjerne elavgift og moms på elektrisitet i perioden 1. januar 2003 – 30. april 2003 (Dokument nr. 8:44 (2002-2003))

Presidenten: Referatsak nr. 137 foreslås ikke tatt under behandling under henvisning til forretningsordenens § 47.

Øyvind Vaksdal har her bedt om ordet.

Øyvind Vaksdal (FrP): Jeg foreslår at referatsak nr. 137 oversendes finanskomiteen.

Presidenten: Presidenten vil for ordens skyld under den forutsetning at ikke alle stortingsrepresentantene har forretningsordenens ordlyd i hodet, tillate seg å sitere ordlyden i § 47:

«Når en sak er endelig avgjort, må den ikke bringes fram igjen, eller tas opp på nytt i samme samling. Er det påtrengende nødvendig, eller fremmer regjeringen proposisjon eller melding innenfor samme saksområde for Stortinget, kan vedkommende ting likevel fatte vedtak om dette, forutsatt at saken igjen blir komiteehandlet.»

Når Presidentskapet har innstilt som det har gjort, er det fordi det etter Presidentskapets oppfatning ble tatt standpunkt til innholdet i disse to forslag så sent som 19. desember i fjor. I henhold til forretningsordenens § 47 er det derfor etter Presidentskapets oppfatning ikke anledning til å realitetsbehandle forslagene på ny.

Det vil bli votert alternativt mellom Presidentskapets forslag og forslaget fra representanten Øyvind Vaksdal om at saken skal sendes til finanskomiteen.

skapets forslag med 86 mot 19 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 10.20.12)

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom Presidentskapets forslag og forslaget fra Øyvind Vaksdal bifaltes President-

Presidenten: Referatsak nr. 137 blir dermed ikke tatt under realitetsbehandling.

Møtet hevet kl. 10.20.
